

COURIERA

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 3 Januarii.

Skämt och allvar öfver det löjliga och det gemena uti en viss Bilaga, nyligen införd i Allmänna Journalen.

(Forts. från N:o 71).

Också bör jag tro, att Ni från början ej syftade på annat, än att låta Er hjelte halva varit mycket öm om personers, om "angripna embetsmäns," rätt att försvara sig. Derifrån allena ville Ni härleda denna lättvändhet, hvarmed han beskyldes att halva öfvergått från ena motsatsen till den andra, och som till och med fått namn af karakterlöshet. När detta icke lyckades och Ni fick påminnelse derom, att hjelten ej var tadlad för embetsmäns försvar (äfven om han gjort det sjelf, och ej blott låtit dem göra det), utan derföre, att han upplät sitt blod åt sådana skrifter, som, under namn af försvar för personer, innehöllo de gräfsta oförrätter mot honom sjelf och alla dem, som lika med honom yttrat sig till fördel för menniskorätt och upplysning, fann Ni, att det var ej nog, om icke Er hjelte fick vara förpligtad att äfven lemna rum åt försvaret för alla slags meningar. Då måste jag tunggälla, att jag ej ville underkasta mig en dylik pligt — och bästa sättet var att låta mig hafva förut åtagit mig denna pligt. Nej, m. H., jag har icke gjort det, och skall ej göra det. Se här, huru jag tänkt och tänker.

När man företager sig att utgifva en tidoing — eller annars att blifva författare — måste man föresätta sig till syftsmål, att gagna sanningen — så vida man icke föresätter sig att gagna lögnen. Frågan är blott, om man äfven skall hafva mod att visa hvilketdera man vill. Skall man kanhända vara skyldig att göra sitt tidningsblad till en pöl, der ondt och godt sammanvräkas, ett gäsa och stinka, tilldess allt förvandlar sig, sanningen förlorar sin kraft och lögnen sin förhatlighet? Vore någon annan fördel häraf tänkbar, än möjligtvis den fördelen för utgifvaren, att uppbära lön för lögnen

och för det han gjorde sanningen oskadlig? För icke en utgifvare, som vill och kan vara sin egen förmyndare, säga: jag kungör, hvad jag gillar, ansvarar för hvad jag kungör, respekterar personer, lemna dem alla lösliga försvarsmedel, äfven genom mitt blad, när de det önska och i synnerhet om de äro där angripne; men jag förbinder mig ingalunda att, till meningars försvar, kungöra, hvad jag ogillar, eller äfven för personers försvar, hvad jag ej utan brott kan kungöra, eller hvad de icke själva framgifva, i fall jag ej kan gilla, hvad till deras försvar framgifves af andra? Gifves det icke till och med någon rättighet för läsare att fordra, att, i moraliskt likasom i juridiskt afseende, allt hvad som tryckes, må anses tryckt under sin utgifvares ansvar? Är det odugligas och det brottsligas utgifvande så oombärligt, att man icke får fordra, det allt, som utkommer, må vara sådant, att någon finnes, som vill taga det i försvar?

Oberäknad nu omöjligheten att tillfredsställa allas fordringar, i fall man ville underkasta sig dem — en omöjlighet, som förmodligen sjelfva Anmärkaren ej skall kunna bestrida — frågar jag således, med tillämpning häraf: hvar ligger väl det förderliga i ett tidningsväsen, der man försmår att vara karakterlös, der man ej fruktar att hafva egna tänkesätt och att annonsera sig för deras försvarare? Om ingen tidningsutgifvare skulle finnas benägen att upptaga (utan bifogadt ogillande) vissa anstötliga och förhatliga så kallade försvarsskrifter för personer eller meningar; kunna väl de angripne med fog klaga när det står dem själva fritt att under sitt ansvar låta trycka, så mycket de behaga? Och om de uslaste böra härmed vara nöjde, huru mycket mer då alla de, som kunna åstadkomma något verkligt försvär? Dessa hafva i sanning aldrig klagat och kunna aldrig komma att klaga, att publicationsmedel brustit dem, så länge tidningsutgifvare finnas som göra urval af ondt och godt. Den enda möjligheten att betaga dem denna fördel vore att, på sätt Er fromhet yttrar sig, "låta bladen uppträda såsom blott

publicationsmedel för andras tankar." Ty derigenom skulle de kunna blifva så uppfyllda af uselhet, att det goda saknade plats.

Medgifvorn, m. H., att det svåraste är undanröjdt, så snart vådan för bristande försvar åt embetsmän är undanröjd. Man har öfverallt, och i synnerhet hos oss, sett, huru svårt det är att finna folk, som för gunst och postfrihet och annat mera äro benägna att utgifva tidningar till maktens och alla maktinnehafvares försvar. De arme embetsmännen, huru oskyldigt angräpnade de än må vara, lyckas så sällan att få sina försvarsskrifter införda i dessa tidningar. Och om någon skulle skriva så eländigt eller hafva burit sig så illa åt, att hvar och en blygdes att göra honom denna tjänst, och alla tidningsutgifvare vore så sjelständiga, att ingen lät befalla sig därtill; då kunde mannens anseende gå alldeles förlorat; hvilket ostridigt vore en allmän olycka -- likasom det ofelbart vore den mest verkliga af de faror, som spöka för Er inbillning, m. H., då Ni så häfligt far ut till och med i Tragiska verser om våld mot den avage -- våld af den mäktige publicisten mot den svage, värnlöse embetsmannen!!

Jag har uppmanat Er att anvisa mig, hvar de satser funnos, som Ni häcklat och dem Ni sagt Er hafva träffat i en tidning. Ni framdrager min gamla strid med O, som i Stockholmsposten ville förfäktat en viss öfverträdelse af grundlagen. Istället att der finna de satser, Ni söker, finner Ni för godt att anklaga mig för ett ovärdigt förhållande, och påstår, att jag nedlätit mig till ett nekande, att ursäktat detta ovärdiga förhållande. -- Då striden med Stockholmsposten ännu påstod, såg jag aldrig någon sådan tillytelse, ehuru min motståndare visserligen icke var skonsam. Det är nu först, som det funnits rådligt att dermed öfverraska en allmänhet, hvilken tilläfsventyrs glömt förhållandet. Jag nödgas blifva vidlyftig, m. H.; men det måste upplysas, på hvilken sida ovärdigheten är.

När Stockholms Courier fällde det af Er så strängt bedömda yttrandet, hvarigenom Ni påstår mig hafva nekat, att en viss artikel blifvit till redactionen insänd; hade ännu ingen inför allmänheten sagt, att denna insändning ägt rum. Jag frågar Er, m. H: borde väl Stockholms Courier vara den första, som sade det? Insändaren, som var för redactionen okänd, kunde icke framkallas att bestyrka uppgiften, i fall den blifvit gjord; och man borde väl icke, emot hans vilja, disponera om hans hemlighet. Borde insändaren för denna grannlagenhet anklaga redactionen eller hålla den räkning? Hvad säger er moral härom? Imedlertid

yttrades i tidningen de af Er åklagade orden: "derest det i Stockholmspostens ställe varit Courieren, som meddelat artikeln, hvilket naturligtvis ej kunnat tillgå på annat sätt, än att den skulle blifvit till oss insänd". Låt nu detta vara ett nekande, om Ni så vill. Är det då ett så brottsligt förfärande att neka, hvad ingen varelse äger rätt att få veta, och hvad man är skyldig att icke omtala? Och nu, hvad tycker Ni om Er sjelf, Ni som, långt ifrån att besinna detta, för att finna den klaraste oskuld i hvad Ni tadlar, antingen med flit döljer sanna förhållandet, för att kunna vräka en skymflig beskylning öfver er motståndare, eller ock, med en så gränslös liknöjdhet om sanning och lögn, hamsar tillvägs, att Ni icke vet, hvad Ni gör, när Ni nedkallar förakt öfver endera, motståndaren eller Er sjelf?

Jag har haft tillfälle att mot Stockholmspostens sjelf, mindå: varande motståndare, förklara mig öfver hans sedermera gjorda uppgift om det i fråga varande insändandet -- en uppgift, som jag verkligen från början önskat att kunna sjelf göra. Det är nödigt att erinra sig denna förklaring, för att göra rättvisa åt er omsorg att redigt fatta och ärligt framställa. Mina läsare torde tillåta, att följande ställen upprepas: (Stockh. Cour. N:o 40).

"Redactionen af denna tidning lär icke trott det sig tillständigt att lemna allmänheten den, i alla fall för allmänheten likgiltiga auderrättelse, Ni nu sjelf meddelar, att eder förut besvarade artikel som Ni lätit i Stockholmsposten införa, varit bestämmd för Stockholms Courier och aflemnad på Deleens boklåda Onsdagen den 29 Mars, i försegladt bref till Redaktören, med särskild skriftelig anhållan, att Redaktören, såsom prof på sin oväld, ville införa den, Stainstone (vill säga senast) i bladet för den 4 April."

"Man vill ej bestrida, att brefvet kom fram samma dag. Det må äfven antagas, att detta bref medverkade till den förklaring, som gafs i bladet för den 6 April, om vilkoren för främmande artiklars intagande. Ja, det bör ej ens förnekas, att, utom sjelfva artikelns innehåll, äfven beskaffenheten af den pretention, hvarmed densamma anmältes i det medföljande brefvet, kunnat vara ett skäl att vägra införandet." - - -

(Kan Ni begripa m. H. att om i dessa yttranden finnes hvarken nekande eller jakande, der dock finnes en tillåtelse (så vidt jag kunde lemna den) att anse artikeln såsom inkommen till Redactionen -- med andra ord, en tillåtelse att fritt tillräkna mig artikeln emottagande, ehvad det ägt rum eller icke? Kan Ni således begripa, att om

UTLÄNDSKA NYHETER.

ock hedern föreskrifvit ett erkännande, (som dock ingen menniska var berättigad att fordra); så var denna hederns föreskrift lika uppfylld genom nämnde tillståelse, som den skulle varit genom ett verkligt erkännande? Räcker ert förnuft, m. H., till slitande af så beniga frågor i moralen? — Fortsättning ur Courieren).

"Hvem hetst Ni ock må vara, Herr O, och hvad grund Ni än må tro Er äga för anspråk på edra artiklars emottagande; så har Ni bordt genast få erfara Redactionens mening, om Ni lemnat en adress, för att emottaga ett svar. Har Ni icke gjort det; så har Red. ej ägt någon annan utväg, än att låta Er i allmänna reflexioner inhämta, hvilka grundsatser Red. följer för emottagandet af främmande bidrag. — — — Om än det skulle vara er mening, att en tidningskrifvare är ett slags offentlig myndighet; kunde Ni likväl svärsligen fordra, att Red. skulle antaga denna mening; om Ni borde således befara, att Red. skulle anse sig hvarken skyldig eller berättigad att utlemna er artikel till någon annan än Er sjelf; hvarföre Ni också, för att möjligen kunna återbekomma den, hade bordt beseda Er en utväg att legitimeras i egenskap af artikeln ägare." — — —

(Påstå, m. H., om Ni kan, att Stockholmsposten någonsin föregifvit, det insändaren uppfyllt dessa fordringar, för att erbjuda mitt svar eller återtaga sin artikel. Kan Ni ej det; så försök att förneka giltigheten af dessa fordringar).

"Hvilken afsigt Ni än må hafva haft med allmänhetens underrättande om denna artikels erbjudande åt Redactionen; så bör Ni af det tyta vitsord *) Red. lemnat åt er uppgift, icke låta förleda Er att alltid och allestädes vänta samma framgång, då det tvertom lika lätt kan hända Er, att man fordrar bevis för edra uppgifter, beträffande såsom offentliga beskyllningar **) eller ock förklarar Er för ljugare, kanske smädare. Ehuru tillgängliga och genomskinliga Ni må anse Tidningsredactioner, lika med de offentliga myndigheter, hvartill Ni räknar dem; bör Ni dock åtminstone kunna begripa, att ej ens hos någon af dessa sednare finnes en sådan genomskinlighet, som skulle tillåta anonyma sökande att inlemna hvad handlingar som helst, för att göras offentliga".

(F. e. a. g.)

Turkiet. Underrättelserna om oroliga upträden i Constantinopel och om Sultans mord hafva ännu icke bekräftat sig. Revolutionen skall, enligt vissa berättelser, hafva tilldragit sig d. 27 Nov., enligt vissa åter d. 29. Man tror sig dock med visshet veta, att allt var lugnt d. 27; och d. 29 torde blott vara en sednare tillflykt för speculanter. Imidlertid tyckas viktiga händelser vara i fråga. I Wien hade d. 15 Dec. (då brefven från Constantinopel af d. 27 Nov. ej ännu vore utlemnade) man icke kunnat få minsta uplysning om innehållet af flera tätt efter hvarandra ankomna depecher från Constantinopel, dem man förmodade vara af högsta vikt. Statsapparen hade fallit. Två dagar förut innehöllo de gängse ryktena, att revolutionen skett d. 29, att Janitscharer och Pöbel mördat Sultan, Stor-Viziren och flera stora embetsmän, att en del af Constantinopel stod i låga; och att sjelfva Engelska Ministern, Lord Strangford, blifvit mördat. Nästan det samma berättas från Semlin af d. 6 Dec., med tillägg, att om det också icke ännu inträffat, vore det dock oundvikligt, då Janitscharerne äro i högsta gäsning. I Constantinopel var man rödan d. 9 Nov. öfvertygad, att en revolution icke kunde undvikas. Turkarne yttrade högt sitt missnöje med ärendernas gång. Ett allmänt mord på de Christna väntades äfven, så snart nyheten om Tripolitzas intagande och Turkarnes nedsabbling där tunnit till Constantinopel. Den gamle Kallimaebi var åfrättad, redan d. 21 Nov., oaktadt Ryska regeringen, genom en annan magts minister, intercederat för honom. I stället för svar, uppspikades hans och hans familjs hufvuden öfver Seralj-porten.

Säkert är, att Persernas inbrott och dagliga framsteg satt Turkiska regeringen i det största trångmål. Detta är ock naturligt, då de på 30 år mycket nparbetat sig i krigskonsten, och Turkarne där emot allt mer sjunkit i sin råa Islamism. De skola, enligt bref från Odessa af d. 28 Nov., vid Erzerum nästan förslört en Turkisk armé och tagit allt dess artilleri. Det försäkrades till och med, att de besatt Trapezunt (där Turkiska Paschan icke syntes obenägen att göra gemensam sak med dem). De hafva förklarar sig vilja skadda de christna och anse för fiender blott Omars anhängare (den sect, hvartill Turkarne höra). Bagdad skall verkligen hafva fallit i deras händer, och talrika Wechabit-stammar skola vara i antåg, för att förena sig med "Alis lärjungar" (Perserna). Det är mot Bagdad, som Wechabiterne, jemte Kurderne, tagat,

*) Är detta också ett nekande m. H.? På detta sättet är det, som jag nekat, så snart man gaf mig minsta rätt att uprätta.

**) Hvilket uppgiften mot mig dock visserligen icke var.

Redan före sitt inbrott i Turkiet hade Schackens son utgifvit en proclamation mot Sultan, som däri förklaras för en Schiit och fiende till Kalifen Ali, Mohammeds enda rättmätiga afkomling och efterträdare. Till Constantinopel har ankommit den nyhet, att Perserne intagit Bassora, därvid 800 Turkar stupat.

För att visa de Europeiska magternas politik, i afseende på Turkiet, har man endast följande uppgifter. Kriget mellan Ryssland och Turkiet anses numera ondvikligt. Divan var obeveklig och alla bemedlingsförslag strandade på dess förtroende till Englands beskydd. Äfven Rysslands förslag, i afseende på fredens upprätthållande, eller åtminstone gemensamma åtgärder mot Turkarna (Moldaus och Walachiets besättande af en Rysk-Österrikisk armé och Moreas af Engelsmännen) hafva ej vunnit gehör. Österrike försöker allt, för att få vara neutralt. Imedlertid anmärker man, att ingen reduction lærer ske, såsom det troddes. Alla corps ser förblifva fulltaliga. Många regimenter hafva gått från Böhmen och Mähren mot Östra gränsen. Den nya Franska ministären har förklarat sig alldeles anti-Rysk, och Frankrike sluter sig intill England.

Om Ryska arméens ställning berättas: att Garderne (hvilkas högkvarter är i Minsk) äro på krigsfot, i så måtto, att hvarken afsked eller permissioner få meddelas. Fastän tillåtelse därtill väntades och Ukasen om rekruteringen, som vanligen sker i Noyember, ännu icke var utkommen, tror man dock icke därför på fred; ty arméerne äro ändock fulltaliga. — Öfverstarne för de Polska cavalleri-regimenterna hafva ordres att endast för kort tid förse sig med fourage och vara marchefärdige. — Ryska trupperne i Ukraine och Bessarabien voro, i medlet af December, så concentrerade, att de omöjligen kunde länge stå i sådan ställning, utan måste framåt eller tillbaka. Ordres väntades från Petersburg, hvilka åter berodde på en från Constantinopel väntad courier.

Ehuru Modons, Korans och Artos's öfvergång till Grekerna ej bekräftat sig; synas desse dock oafbrutet behålla öfverhanden. Att Turkarne under sistl. år icke skulle företaga något viktigt, där om var man öfvertygad. Grekerne hade reparerat fästningarna i Passava, Chielisa, Misitra (Sparta) Malvasia och Maina. En stark division af flottan skyddade de befriade hamnarna. Paschans af Thesalonik sista anfäll mot Kassandra skedde d. 9 Nov., just som Grekerne voro i kyrkan och firade d. H.

Demetrii fest, då man trodde dem af gudstjänsten hindrade att försvara sig. Men de rusade ut ur kyrkan, anföllö Turkarna och nedgjorde dem nästan alla. Paschan skall hafva undkommit med 200 man och om natten smugit in i staden, där han väntade förstärkning. — Resningen i Epirus är fullkomlig. Detta lands krigiska och vilda folkstammar, ehuru skilda till religion, hata lika mycket Turkarna. Senaten i Suli består af Grekiska Biskopar, af Suliotiska befälhafvare och Mohammedanska Albanes-chiefer. Turkarne beredde sig, enligt sista nyheterna att lemna landet och draga sig till Thessalien. Man har en äldre berättelse om händelserna, till följe hvaraf Turkarne funno sig föranlättna att lemna Epirus. Den är tagen ur ett Franskt Ultradeblad och bekräftar alla de för Grekerna gynnande berättelser, man sett från Epirus.

Oenigheten mellan Dem. Ypsilanti samt Senaten och Befälhafvarna fortlar. De sistnämnde synas färdige att till Arkistrateg utse Tripolitzas erförare (Erkeb. Germanos). Valet skulle afgöras af allmänna Congressen, som oförtöfvadt borde sammanträda. — Odysseus är erkänd såsom Grekernas öfverfältherre i i Thessalien och Macedonien. — Andliga Synoden på Morea har förklarat fastan mindre sträng under frihetsstriden, de af Turkar skändade kvinnor för obefläckade och martyrer för nationens förlossning, den mördade Patriarken för helgon och den nuvarande för kättersk och orättmätig. Synoden har äfven beslutit, att de Turkar, som låta döpa sig, skola njuta säkerhet till lif och egendom, och att de få återstående Turkiska barn skola upfostras på statens bekostnad och i Christna läran.

På denna årgång (eller från och med N:o 72, till och med N:o 175) af denna tidning kan prenumereras, i Landsorterna på alla postcontor samt i Stockholm på Deléen et Cos bokläda, med 3 Rd 16 sk. hoco. I landsorterna blir priset (inberäknade de af Kongl. Maj:it i nåder föreskrifna arvodet till postverket samt afgiften till kronan) tillsammans 5 Rd 40 sk.

Prenumeranterne på Stockholms Courier äga att utbetkomma, i brochurer, 14 ark ännu bristande ersättning. De behagade därföre behålla de gamla prenumerations-sedlarna, hvilka berättiga till denna ersättnings utbetkommande. När någon brochure utkommer, skall sådant i denna tidning tillkännagifvas.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

